

Paynen perheessä uraputki katkesi ja elämänlaatu parani Walesin rauha houkuttelee englantilaisia

Kun erään amerikkalaisfirman huipputeknikko Alan Payne, 58, sai työstään potkut, oli se hänen mielestään paras asia, mitä hänelle oli koskaan tapahtunut. Alan ryhtyi heti vaimonsa Patrician, 50, kanssa suunnittelemaan radikaalia elämänmuutosta.

Esteitä muutokselle ei ollut. Lapset olivat aikuisia ja heillä oli jo omat perheet. Kaupunkiasunto Englannin Swindonissa myytiin ja pariskunta osti vanhan maatalon Länsi-Walesin rannikolta. Talo sijaitsee merituulten tuoksuisessa Kidwellyn ky-

lässä. Muun muassa kuurojen lasten hoitajana toiminut Patricia oli tehnyt pitkiä päiviä kolmessa pätkätyössä. Aina jompikumpi oli tulossa tai menossa. He halusivat vihdoin elää kiireettömästi ja viettää enemmän aikaa yhdessä. Alan ja Patricia uskoivat, että heidän

elämänlaatunsa paranisi, jos he voisivat elää vaatimatonta elämää ja olla niin omavaraisia kuin mahdollista.

Päätöksestä on nyt viisi vuotta. Vaikka rahaa on vähemmän, molemmat loistavat tyytyväisyydestä.

Suosittu Wales

Brittein saarilla on maalle muutosta tullut viimevuosina oikea buumi. Eri-tyisessä suosiossa ovat Walesin syrjäseudut. Kaupunkilaiset saavat asunonistiaan hyvän hinnan, jolla Walesissa voi ostaa kokonaisen maatilan. Walesin maaseudulla on runsaasti tulokkaita, joista tosin kaikki eivät viljele maata tai pidä eläimiä, vaan tulevat muuten vain maaseudun rauhaan. Syy, miksi niin monet lähtevät on yleisesti ottaen se, että ihmiset kyllästyvät pitkiin työpäiviin, laskuihin, ainaiseen kiireeseen ja väsymykseen.

Monet varakkaat englantilaiset ovat jo pitkään omistaneet kiinteistöjä Walesissa, mutta ne jäävät usein asumattomiksi investoinnin kohteiksi. Paikalliset eivät pidä siitä. Se koetaan hyväksikäytöksi ja walesilaisista englantilaisten ylimielisyys on sietämätöntä. Monet näistä taloista on sytytetty tuleen, eikä virallisia syytä tai syyllisiä löydy kukaan koskaan.

– Mutta työtä pelkäämättömät ja kylän elämään sopeutuvat tulokkaat saavat tuntea olevansa todella tervetulleita, kertoo Patricia.

– Meitä on autettu ja tuettu monin tavoin ihan alusta asti ilman, että he yrittäisivät rahastaa meitä, hän kiittelee walesilaisia.

Tultuaan Walesiin Patricia oppi kehräämään villaa. Nyt hän myy sitä paikallisella torilla.

Patricia ja Alan Paynen paratiisi on vanha, aiemmin kymmenen vuotta tyhjillään ollut tila Old Forge Farm.

Luomua ja remonttia

Läntisellä Walesin rannikolla kevät tekee tuloaan. Pikkulinnut konsertoivat. Narsissit nostavat päätään teiden varilla, krysanteemit ja lumililjat pihojen tienoilla sekä iloisen keltainen mukulaleinikki pensasaitojen reunustoilla. Helmikuinen aurinko lämmittää, mutta yöt ovat kalsean kylmiä ja kosteita. Lumi on peittänyt maan. Kaikkien yllätykseksi se ei heti sulakaan, vaan jää muutamiksi päiviksi.

Pariskunnan tila on nimeltään Old Forge Farm. Sinne laskeudutaan päätieltä äkkijyrkkää, kapeaa tietä alas joutuomaan muodostamaan rotkoon. Talo, navetta ja ulkorakennukset seisovat kylki kyljessä pienellä rinnekaistaleella. Paikka on kostea, joskin aurinko osuu sinne aina keskipäivästä iltaan asti.

Talon ja joen välissä on valtava vesiallas tyhjiällä. Altaan pohjalla on noin metri ravinteikasta, joen aikoinaan mukanaan tuomaa maata. Sinne Alan on rakentanut kasvimaan vanhojen autonrengasrivistöjen väliin. Lumessa pilkotavat viimevuotiset purjon ja sipulin

varret, lehtikaalit ja jo kasvunsa aloittaneet härkäpavut. Joki juoksee altaan toisella puolella alhaisemmassa kohdassa ja jyrkät rinteet ympäröivät sitä molemmin puolin.

Uloimpana altaan ja joen välissä on noin viidentoista neliön maakaistale. Siellä röhkii kotoisasti kaksi onnellista luomuporsasta. Niille on kyhätty suoja laudanpätäkistä. Altaan seinää lukuun ottamatta muita aitoja ei ole, vilkkaasti juokseva runsas joki pitää porsaiden vahtimisesta huolen.

– Talo oli aika rötiskö ja katto oli pudonnut sisään. Vuosi meni sitä remontoimassa. Ensimmäiseksi saimme kanat. Ostimme 45 kanaa tehokanalaista punnan kappalehintaan. Niillä ei ollut edes sulkia, ja ne seisovat vain toljottaen ihmeissään. Meni kaksi kuukautta ennen kuin ne alkoivat ymmärtää, mitä vapaudellaan tehdä. Nyt ne kuopivat maata ja juoksevat innoissaan ympäri pihaa, ja aina iltaisin koontuivat ihan itse omaan osastoonsa, kertoo Patricia.

Terhakas Patsy-koira juoksentelee pihassa pariviikkoinen, Dotty-ni-

minen orvoksi jäänyt lampaan vuona kintereillä. Se on yrittänyt hypätä koiran perässä ojan yli, mutta resursit eivät ihan riittäneet. Raukka on yltä päältä kurassa. Kolme ylvästä hanhea käyskentelee omissa oloissaan ainoan omenapuun alla. Vuohineidot Ruby, With ja Without sekä ainoa lypsettävä Saphire kurkistelevat uteliaina pilttuustaan. Vuohet tuottavat lannoitusainetta kasvimaalle, mutta keittiötähteet päätyvät porsaiden ruuaksi.

Majatalo odottaa vieraita

Pariskunnan elämäntapaan kuuluu, että työt otetaan leppoisasti. Vuohi on lypsettävä ja eläimet syötettävä ajallaan, mutta muutoin töitä tehdään niin kuin huvittaa. Alanin omavaraisuusideaan kuuluu alkoholin valmistaminen omaan käyttöön. Viinejä tehdään marjoista ja hedelmistä. Patrician karhunvatukkaviini on uskomattoman hyvää.

Pub on sosiaalisen elämän keskus. Omista juomista huolimatta siellä käydään usein tervehtimässä muita ja vaihtamassa kuulumisia.

Dotty-vuona "vuoteessaan" keittiössä.

Alan on myös innostunut kaikenlaisesta kierrätyksestä. Pihaan on kipattu traktorikuorma epämääräistä puutavaraa. Kiskoessaan nauvoja irti puuliuskoista hän kertoo saaneensa kiinalaisia hedelmälaatikoita ilmaiseksi. Tavallisesti ne menevät kaatopaikalle. Yhteen nurkkaan on pinottu valtaisa kasa puiden kantoja ja juuria, sekin ilmaistavaraa. Vuohien pilttuut hän on nikkaroinut käytetyistä lastausalustoista.

Pariskunnan ainoa vakituinen tulo on Alanin eläke.

– Vaikka toimeentulo on pientä, kyllä me aina jotenkin pärjäämme, sanoo Patricia optimistisesti.

– Paikkakunnalla ei ikävä kyllä ole tarjolla työtä, hän jatkaa.

– Se onkin oikeastaan ainoa varjopuoli. Tässä joutaisi jotain puolipäivähommaa mukavasti tekemään, Patricia tuumii.

Kaikki työt on opittu kantapään

kautta. Olohuoneen isot kirja- ja videokokoelma kielivät, että omatoimisuutta oli mietitty jo pitkään. Kokoelmassa on kasvi- ja puutarhatietoa, eläinten hoito-oppaita ja rakentamisoppaita vuosiensa takaa.

Alanille on koneiden korjaustöitä kylällä tämän tästä. Yläkerran pari vierashuonetta toimittavat majatalon virkaa matkalaisille. Pariskunnalla on B&B -lupa, ja vieraita saisi käydä Patrician mielestä useamminkin.

Hänen valmistamansa lämmin aamiainen vuohenmaitoaineen on ruhtinaallisen runsas ja tuhti. Huoneissa on lankkulattiat, suuret lämpimät vuoteet ja vuoteen alla posliinipotta.

Villoja torille, juustoa tutuille

Eräs walesilaisnainen opetti käsitöistä kiinnostuneen Patrician kehräämään villaa. Hän myös kutoo. Villatuotteet

menevät paikalliselle torille kaupattavaksi. Lähipub ostaa kananmunia, vuohenjuustoa myydään tutuille ja kotona leivottua leipää myydään kerran viikossa muutamalle eläkeikäiselle maalemuuttajalle.

Possut päätyvät palasina pakastimiini omiin ja ystävien tarpeisiin.

– Kun aika koittaa, Alan ampuu possut omassa navetassa. Teurasjätteet poltamme joen rannassa. Lain mukaan pitäisi tilata kunnan jäteauto, joka kerää kuolleet eläimet ja teurasjätteet, mutta se maksaa ja on huolimaton hommaa, Patricia kertoo ja jatkaa:

– Auton lavan reunoista tippuu törkyä ihmisten pihaan, joten parempi vaihtoehto on polttaa ne itse.

Tässä maassa asenne tuntuu olevan, että lait ovat ihmisiä varten, eikä päinvastoin, ja lait ovat sovellettavissa tarpeen mukaan. Illalla päivätöiden päätyttyä Patsy ja

Dotty ovat mukana olohuoneessa. Televisio on auki ja takassa tuli. Patricia istuu kudin kädessään, Alan on jo nukahtanut sohvalle. Patsy yrittää tarjota leluun vuonalle, mutta tämä ei saa otetta. Kaverukset juoksevat ympäri sohvaa, leikkivät ja telmivät kunnes lopulta nukahtavat.

Vuonaa varten on keittiössä vauvan pinnakehikko toimittamassa karsinan virkaa, mutta ei Dotty siellä yksin viihdy. Vuonan mielestä seurassa on rattoisampaa.

Yöllä on ollut lumimyräkkiä ja maata peittää paksu lumivaippa. Lumi talaantuu jalkoihin ja jäljet jäätyvät kokkareiksi, jotka pysyvät vielä kauan maassa, vaikka muu lumi on sulanut.

Heti aamusta Patricia kärrää puusuojusta polttopuuta. Keittiö on talon sydän. Sitä hallitsee valurautainen *Aga*, joka lämmittää veden ja koko talon. Siinä valmistetaan ateriat ja pais-

tetaan leivät.

Puut ovat märkiä, mutta ihmeen kaupalla hän saa ne palamaan. Puhelin soi heti aamutuimaan. **Penny**, ystävä, on pulassa. Hän on jäänyt lumen takia loukkoon, eikä pääse hakemaan hevosilleen heinää. Rintasyöpä sai Pennyn lähtemään Lontoosta pari vuotta sitten. Nyt hän pitää hevosia suurella maatilallaan. Alanin vaarin ikäinen Land Rover ei kuitenkaan pysty kiipeämään lumista jyrkännettä ja Penny joutuu tällä kertaa etsimään apunsa muualta.

Retkiä merenrantaan

Miten Alanin ja Patrician suhde on kestänyt jatkuvan yhdessäolon?

– Patricia on pomo, sanoo Alan yksikantaan.

– Pomo päättää, minä ensin protestoin ja sitten pitkin hampain antaudun suostuteltavaksi, vitsailee Alan.

– Kyllä tässä ainakin on tultu tutuiksi, sanoo Patricia ja kertoo, että vain kolme kertaa he ovat ottaneet yhteen näiden vuosien aikana.

– Mutta se teki hyvää. Ilma puhdistui, hän nauraa.

– Täällä asuessamme olemme saaneet olla yhdessä lapsiemme ja lastenlastemme kanssa enemmän kuin koskaan aiemmin, vaikka ennen asuimme samassa kaupungissa. Nyt he tulevat tänne lomalle ja etenkin kesäisin pulikoimme kaikki joessa tai teemme retkiä merenrantaan, kertoo Patricia ja vakuuttaa olevansa todella onnellinen elämänmuutoksesta. •

Lisätietoja Old Forge Farmin B&B -majoituksesta saa sähköpostitse: OLDFORGEFARM@aol.com

Vuohet With ja Without saivat molemmat kaksi kiliä pian tämän haastattelun tekemisen jälkeen.